

Üretim 6 ayın zirvesinde

PANDEMİNİN dünya ekonomisini sarstığı 2020'de, büyümesi beklenen üç ülkeden biri olan Türkiye, 2021 yılına da hızlı giriş yaptı. Hükümetin aldığı önlemler ve sağladığı teşviklerle, kamu bankalarının finansmana erişimi kolaylaştırmasıyla rahat bir nefes alan **sanayici**, bu yılın ilk ayında

üretimde gaza bastı. Büyümenin öncü göstergelerinden olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) ocakta 54,4'e yükselerek, Temmuz 2020'den bu yana en güçlü iyileşmeye işaret etti. Ayrıca sektörün performansı üst üste 8 ay güçlenmiş oldu. Endeks aralıktaki 50.8 seviyesinin 3.6 puan

üstüne çıktı.

BÜYÜME HEDEFİ TUTACAK

PMI verisi 2021'de yüzde 5.8 olan büyüme hedefinin tutturulacağını ilk somut işareti olarak yorumlandı. Uluslararası Para Fonu (IMF) da geçen hafta Türkiye'ye ilişkin 2021 büyüme beklentisini yüzde 5'ten 6'ya yükseltmişti.

İSTİHDAM ARTTI

Yeni siparişlerdeki yükselişin yanı sıra Kovid-19 aşılarna ilişkin olumlu haberler üretimdeki artışa katkı sağlarken, son üç ayda ilk kez artan yeni siparişlerde de iyileşme güçlü gerçekleşti. Yeni siparişlerin pozitif seyre dönmesi ve bunun üretim gereksinimlerinde yol açtığı artış, firmaların ocakta ek personel alımını sürdürmelerine yol açtı. İstihdam artış hızı güçlü düzeyde ve Aralık 2017'den beri en yüksek oranda kaydedildi.

‘Öncü göstergeler, imalat sanayimizin yıla güçlü başlangıç yaptığını gösteriyor’

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, tüm öncü göstergelerin imalat sanayisinin yıla güçlü bir başlangıç yaptığını gösterdiğini belirterek, "Ülkemizin gündemini, yatırım, istihdam, üretim ve ihracatta tutmaya devam edeceğiz." dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, şunları kaydetti:

"Tüm öncü göstergeler, imalat sanayimizin 2021 yılına güçlü bir başlangıç yaptığını gösteriyor. Ülkemizin gündemini, yatırım, istihdam, üretim ve ihracatta tutmaya devam edeceğiz. Türkiye üretim altyapısı ile salgın sonrası dönemin kazananı olacak."

Varank'ın paylaşımında yer verdiği infografiğe göre, ocakta yıllık bazda ISO/IHS Markit PMI endeksi yüzde 6, ihracat yüzde 2,5 ve organize sanayi bölgelerinde elektrik tüketimi yüzde 6,1 arttı. AA

HABER

İSO Türkiye İmalat PMI Aralıkta 50,8 Oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** aralıkta 50,8'e geriledi. Son veri, faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdüğüne işaret etse de, söz konusu iyileşme son yedi ayın en ılımlı düzeyinde gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI aralık verilerine Covid-19 salgınının ikinci dalgası ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik devreye alınan kısıtlamalar, takip edilen 10 sektörün çoğunda üretim ve yeni siparişlerin yavaşlamasına yol açtı. Sektörlerin çoğunluğu bu dönemde istihdam yaratmaya devam etti. Tedarik yaşanan ciddi aksamalar, enflasyonist baskıları güçlendirdi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Aralık 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 51,4 olarak ölçülen manşet PMI aralıkta 50,8'e geriledi. Son veri, faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdüğüne işaret etse de, söz konusu iyileşme son yedi ayın en ılımlı düzeyinde gerçekleşti.

Covid-19 salgını ve salgının yayılmasını önlemek için devreye sokulan kısıtlamalar, aralıkta üretim ve yeni siparişlerde yavaşlamalara yol açtı. Her iki göstergede de yavaşlama kasım ayına göre daha belirgin, ancak salgının ilk dalgası-

na göre çok daha ılımlı gerçekleşti. Birçok ihracat pazarında virüsün ikinci dalgasının yaşanmasına bağlı olarak yeni ihracat siparişleri de yavaşladı. Üretim ve yeni siparişlerdeki ivme kaybına rağmen, Türk imalatçıları üretimi desteklemek amacıyla hem çalışan sayısını hem de satın alma faaliyetlerini artırdı. İstihdam üst üste yedinci ay artış gösterdi. Söz konusu artış güçlü düzeyde gerçekleşti ve oran olarak Kasım ayına kıyasla değişim göstermedi. Önceki ayda yaşanan düşüşün ardından girdi alımlarında da artış kaydedildi. Satın alma faaliyetlerindeki artışa karşılık, ham madde temininde yaşanan zorluklar nedeniyle girdi stoklarındaki düşüş devam etti. Teslimat sürelerinin anketin başladığı Haziran 2005'ten beri ikinci en yüksek oranda artması, arz tarafında yaşanan sorunları öne çıkardı. Teslimat sürelerindeki en belirgin artış, salgının nisan ayındaki zirvesinde gö-

rülmüştü. Arz yetersizliklerinin para birimindeki zayıflık ile birleşmesi, girdi maliyetlerinde keskin ve önceki aya göre hızlanan bir artışa yol açtı. Enflasyon oranı Eylül 2018'den beri en yüksek düzeyde kaydedildi. Böylece nihai ürün fiyatlarında da keskin artış gözlemlendi. Ancak bu artış kasım ayına göre hafif yavaş gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Türk imalat sektörü 2020 yılını iki zorlukla karşı karşıya kalarak bitirdi: Birincisi, yılın büyük bölümünde etkili olan Covid-19 salgını, üretim ve yeni siparişlerin yavaşlamasına yol açtı. İkincisi, tedarik zincirindeki ciddi aksamalar, firmaların ihtiyaç duyduğu malzemeleri temin etme imkanını sınırladı ve maliyet yüklerinde zaten yüksek seyreden

Tarihsel bakış:

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişme yok

artışı hızlandırdı. Tüm bu zorluklara rağmen, firmalar ek personel alımına gidecek ve daha çok girdi alımı yaparak kapasite artırmaya istekli olduğunu gösterdi. Bu gelişmeler, yukarıda belirttiğimiz, faaliyetleri olumsuz etkileyen sıkıntılar hafiflediğinde imalat sektörünün yoluna devam etmeye hazır olduğunu gösteriyor.”

Sektörlerin çoğunda üretim ve yeni siparişler yavaşladı

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI aralık verilerine göre Covid-19 salgınının ikinci dalgası ve salgının yayılmasını önlemeye yönelik devreye alınan kısıtlamalar, takip edilen 10 sektörün çoğunda üretim ve yeni siparişlerin aralık ayında yavaşlamasına yol açtı. Sektörlerin çoğunluğu bu dönemde istihdam yaratmaya devam etti. Tedarik zincirinde yaşanan ciddi aksamlar, enflasyonist baskıları güçlendirdi. On sektörün sadece üçünde üretim ar-

tışı kaydedilirken en güçlü büyüme tekstil sektöründe gerçekleşti, üretimde en belirgin ivme kaybı ise giyim ve deri ürünlerinde kaydedildi. Sadece ana metal ve tekstil sektörlerinde yeni siparişler büyüme kaydederken, en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünleri sektöründe gözlemlendi. Takip edilen 10 sektörün sekizinde istihdam artışı kaydedilirken, bu durumun istisnası gıda

ürünleri ile giyim ve deri ürünleri sektörleri oldu. İstihdamdaki en yüksek oranlı artış kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe kaydedildi. On sektörün sekizinde girdi maliyetleri kasım ayına ayına göre daha yüksek oranda arttı. Sektörlerin yarısında nihai ürün fiyatları enflasyonu hız kesti ancak fiyat artış oranları genel olarak yüksek düzeylerde kaldı.

İSO'da bu kez tarım sektörü masaya yatırıldı

Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay, "Hala Türkiye'de 2 milyon hektar ekim yapılmamış alan var. Buralara büyük kurumsal yatırımcıların gelmesini arzu ediyoruz. Hep beraber el ele verelim" dedi.

Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay, hala Türkiye'de 2 milyon hektar ekim yapılmamış alan olduğunu belirterek, "Buralara büyük kurumsal yatırımcıların gelmesini arzu ediyoruz. Hep beraber el ele verelim. **Sanayici** açısından amaç çiftçiden en ucuza almak olmamalı, ama tüccar açısından da en ucuza kapatıp en yükseğe satmak olmamalı." dedi.

İstanbul Sanayi Odasının (İSO) ham madde tedarik zincirlerindeki sorunların ele alınması için başlattığı Sektörel Tedarik Zincirleri Toplantılarının üçüncüsünde "tarım sektörü" masaya yatırıldı.

Toplantı çerçevesinde ele alınan tarım sektörünün Türkiye için önemine işaret eden Turagay, şunları kaydetti:

"Cumhuriyetimiz kurulduğunda da en iddialı olduğumuz sektörlerin başında tarım sektörü geliyordu, bugün de baktığımızda tarım sektörü-

Rıza Tuna Turagay

müzün toplam istihdamdaki payı hala çok yüksek. Türkiye'nin ihracatında tarım sektörü ihracatımız 20,7 milyar dolar, ithalatımız 15,2 milyar dolar, net ihracatçı konumundayız. Dünya ihracatından aldığımız pay da yüzde 1,2 civarında. Temel sıkıntılarımızdan biri, bizim kimi ürünlerde ithalata bağımlı yapıyoruz. Pamuk, buğday, mısır, soya bunlardan bazıları.

Pandemi dönemi, özellikle gıda güvenliğinin ve gıda tedarik zinciri güvenliğinin ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Bu dönemde şanslı bir ülkeydik, hiçbir ürünümüz raflardan eksik olmadı. Ama bu dönemde dünyada korumacılık eğilimlerinin de ortaya çıkmaya başladığını gördük. Her ülkeye kendine kendine yetmeyi bir anlamda destur edinmiş gibi gelmeye başladı. Bununla ilgili

li politikalar izleyen ülkeler de var." Türkiye'nin temel sıkıntılarından birinin üretim olduğuna dikkati çeken Turagay, "Üretim konusunda 10 yıl önce neredeyse neredeyse bugün de aynı noktadayız. Bu da bizim ithalata olan bağımlı yapıyı, özellikle fiyatların arttığı dönemlerde daha da zora sokuyor." ifadelerini kullandı. Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay, rakamlara bakıldığında aslında dünya üretiminin dünya tüketimini karşıladığına dikkati çekerek, salgın döneminin insanların normalden daha fazla talepte bulunmasına yol açtığını, dolayısıyla bütün ürünlerde fiyatların önemli miktarda yukarı gidiş görüldüğünü dile getirdi.

'Lisanslı depoculuğun ne kadar önemli olduğunu gördük'

Lisanslı depoculuğun önemini gördüğüne vurgu

yapan Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay, sistemin kurulması ile birlikte çiftçinin haklarının korunduğunu, oluşturulan sistemle ürün tedarikinde güvenli bir sistemin oluşturulması yönünde çok önemli bir adım atıldığını söyledi.

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan da bugün açıklanan ihracat rakamları ve dün kendilerinin açıkladığı PMI verilerinden duydukları memnuniyete işaret ederek, "Hem ihracattaki bugünkü rakamlar hem de dün açıkladığımız PMI'ya güçlü bir üretim girişi ile başladığımızı gösteriyor. Nasıl ki geçen senenin özellikle mayıs-haziran ayından sonra **sanayimiz** birçok sektörde artan bir ivmeyle ekonomimizin dinamosu ve moral kaynağı olduysa, 2021'in ilk göstergeleri de aynı heyecanın sürmekte olduğunu gösteriyor." değerlendirmesinde bulundu. (aa)

'TÜRKİYE DÖNEMİN KAZANANI OLACAK'

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, tüm öncü göstergelerin imalat **sanayisinin** yıla güçlü bir başlangıç yaptığını gösterdiğini belirterek, "Ülkemizin gündemini, yatırım, istihdam, üretim ve ihracatta tutmaya devam edeceğiz. Türkiye üretim altyapısı ile salgın sonrası dönemin kazananı olacak" ifadelerini kullandı.

Bakan Varank, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, şunları

kaydetti: "Tüm öncü göstergeler, imalat **sanayimizin** 2021 yılına güçlü bir başlangıç yaptığını gösteriyor. Ülkemizin gündemini, yatırım, istihdam, üretim ve ihracatta tutmaya devam edeceğiz. Türkiye üretim altyapısı ile salgın sonrası dönemin kazananı olacak."

Varank'ın paylaşımında yer verdiği infografiğe göre, ocakta yıllık bazda **İSO**/İHS Markit **PMİ endeksi** yüzde 6, ihracat yüzde 2,5 ve organize **sanayi** bölge-
rinde elektrik tüketimi yüzde 6,1 arttı.

‘TEDARİKTE ULUSLARARASI FONLARIN SPEKÜLATİF YAKLAŞIMLARI VAR’

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Kovid-19 salgınının da olumsuz etkilediği küresel tedarik zincirlerinde yaşanan sorunlara dikkat çekmek için “Sektörel Tedarik Zincirleri Toplantıları” serisi başlattı. İlk demir-çelik sektörü ile başlayacak, ardından petro-kimya ve tarımsal ürünler sektörleri ile devam edecek toplantılarda, temininden terminine ve fiyatına kadar temel hammaddeelerde yaşanan ve **sanayici** açısından zorlayıcı bir noktaya doğru giden sıkıntılara dikkat çekilecek, küresel gelişmeler ve çözüm odaklı yapılabilecekler tartışılacak. **İSO Başkanı Erdal Bahçıvan**, “Hammadde fiyatlarında gerçek arz ve talep esaslarına dayanmayan bir fiyat yükselmesi ve oynaklığına tanıklık ediyoruz. Bu aşırı fiyat dalgalanmaları, daha çok uluslararası arenadaki fon ve finans kaynaklarının spekülâtif yaklaşımlarından kaynaklanıyor. Bu sürecin, hem **sanayimize** ve hem de enflasyona olumsuz etki yapması kaçınılmaz. Türkiye’nin artık belli stratejik yatırımlarda devletin de katkısıyla istikrarlı, nitelikli ve güçlü bir üretim seferberliğine ihtiyacı var” diye konuştu.